



Megemlékezés az Óbudai Társaskörben



A visegrádi megemlékezést követően néhány nappal, május 9-én, Budapesten az Óbudai Társaskörben tartottak hangversenyt a 100 éve született *Dávid Gyula* emlékére, amit a Bartók Rádió is rögzített.

Mácsai János zenetörténész ismertette a zeneszerző gazdag életútját, kezdve ifjúkorától, amikor első hangszere a hegedű volt majd a brácsára váltott és a későbbi években e hangszerre komponált műve vált legismertebbé. Ifjúkorának egyik meghatározó tanáregyenysége volt *Rajeczky Benjamin*. A Zeneakadémián zeneszerzés szakon 1933-38-ig *Kodály Zoltán* tanítványa volt. Az ő ösztönzésére kezdte népdalgyűjtését

Karádon. Gyakorlati muzsikus volt, zenekarokban játszott, vezette egy ideig a Honvéd Művészegyüttes zenekarát, majd a Nemzeti Színház karmestere volt és 1950-től a Zeneművészeti Főiskola tanára. Érdeklődése nagymértékben irányult a fúvószené iránt, amit műveinek sokasága is bizonyít, de művészetére általában jellemző a szerteágazó színes repertoár. Ebből nyújtott be szép válogatást az emlékező hangverseny.

A műsorban elsőként költők versére komponált dalok hangzottak fel: Két Berzsenyi dal; *Ady Endre*- Sappho szerelmes éneke, *József Attila*-Mellékdal (az Ódából), és Névnap dicséret. Előadta *Rajk Judit*, *Marczi Mariann* zongorakíséretével. Ezt követték a hangszeres művek: Szonáta fuvolára és zongorára; Zongoraszonáta; Preludio – fuvolára és zongorára; Szonatina – brácsára és zongorára; Pezzo per viola – zongora. Az előadók: *Matuz Gergely* és *Matuz István* – fuvola; *Tóth Balázs* – brácsa. A zongora művek és kísérek előadója: *Marczi Mariann*.

Utolsóként került előadásra *Kodály Zoltán*: *Cím nélkül – Válasz Dávid Gyulának* (1963) c. zongoramű. Ennek előzménye, hogy *Dávid Gyula* fuvola művet komponált és ajánlott *Kodály* 80. születésnapja tiszteletére – erre kapta a *Mestertől* e választ.

Volt egy nagyon érdekes színpoltja e rendezvénynek, mert mielőtt a hangverseny elkezdődött volna, *Mácsai János* egy amatőr filmet mutatott be, mely 1955-ben készült Sárospatakon. Akkoriban Alkotóház működött a várban. A filmet a műsorvezető édesapja *Mácsai István* festőművész készítette aki akkor ott együtt volt és jó barátságban *Dávid Gyula* család-

jával. Felelevenedett a nézők előtt az a korszak, annak az életből vett néhány mozzanata és egyesek az éppen ott tartózkodó művészek közül.

Erről igen kevés emlék maradt fenn, feledésbe merült az akkori Alkotóház múltja, és így igen nagy értéket képvisel a kornak egy ilyen miniatúr felelevenítése.

Köszönet illeti az előadókat, közreműködőket és az Óbudai Társaskör vezetőjét, hogy lehetőséget adtak a sok évtizeddel ezelőtti a „múlt századi” zeneszerző munkásságának méltó bemutatására, a művek színvonalas előadására.

Márkusné Natter-Nád Klára



SZINKÓPA Vegyeskari Találkozó 2013

Budapesten, a *Patrona Hungariae Általános Iskola és Gimnázium* volt a színhelye 2013. március 2-án az egész napos rendezvénynek. Másodikkal került sor a **II. Szinkópa** találkozóra.

E különleges elnevezés megálmodója és az álmok megvalósítója, a kiváló karnagy, főiskolai docens, több kórus vezető karnagya *Cseri Zsófia*, aki remek szervezőkészséggel 2012-ben első ízben már bizonyította e találkozó létjogosultságát. Hiszen tartalmát illetően nevezhetnénk „Öntevékeny kórus és kóruskarnagyok továbbképzésének” amire – mint minden érintett vallja – bizony nagy szükség van.

A szép kiállítású meghívó bevezető sorai-
ban **Cseri Zsófia** így nyilatkozik: „Az I. Szinkópa Vegyeskari Találkozó megrendezésével az volt az elsődleges célunk, hogy amatőr vegyeskarok, kamarakórusok számára olyan szakmai napot biztosítsunk, melynek során a kóruséneklés gyakorlati kérdéseivel érdemben foglalkozunk, közösen „okosodunk”, új ötleteket kapunk, egymást egy kicsit jobban megismerjük, s közben sokat énekelünk. Mivel mindez hiánypótló alkalomnak tűnt, az I. Szinkópa betölthette küldetését. Komoly igény merült fel ennek folytatására. Ezért mertünk belevágni a II. Szinkópa szervezésébe. Kívánom, hogy az idej talákozó is minden résztvevő hasznát, épülését, szakmai gazdagodását szolgálja.”



A reggeli kezdés keretében, a vendéglátó énekkar, a budapesti Erkel Ferenc Vegyeskar, karnagya: *Cseri Zsófia* hangulatos bevezetőjében mutatta be a meghívott kórusokat: Viadana Kamarakórus Dunaújvárosból, karnagyuk: *Kurucz Gergely*. A Gyulai Erkel Ferenc Vegyeskar, karnagyuk: *Perlaki Attila*. A Vox Mirabilis Kamarakórus Székesfehérvárról, karnagyuk: *Zemlényi Katica*. Ugyancsak bemutatta a meghívott vendégeket és az előadókat, akikről személy szerint a részletesen kidolgozott műsor rövid életrajzi adatokkal szolgált. Változatosan, jól összeállított dia vetítés közölt részleteket az előző évi I. Szinkópa találkozóról, és gyerekek őszinte megszólalásai tették különösen kedvessé e bemutatást. Ezt követően a Dísztermet teljes egészében megtöltő közönség előtt, a megjelölt óránkénti változásban követték egymást a programok.

Az első előadó *Dr. Balázs Boglárka* fül-orr-gége orvos volt. „Telitalalat” volt ez az előadás mindnyájunk számára. Hiszen a jelenlévők legfőbb értéke az énekhangjuk. Ennek gondozása, ápolása fontos feladat. Az előadó, aki nemcsak orvos, hanem énekművész, és sok szál fűzi a zenéhez, az előadóművészethez, különösen meggyőző stílusban egyesítette a hangképző szervek egészségügyi kérdéseit a művészi előadók érzelmi értelmi és akarati megnyilvánulásaival.

A nagy sikert aratott előadást, egy kis kávészünettel megszakítva, *Cseri Zsófia* nagyon változatosan, sok mozgással lazító beéneklése követte. Majd összkari próbát tartott Orbán György: *Daemon irrepit callidus* c. műve alapján, jól kiegészítő szövegmagyarázattal ismertetve e különös jellegű művet.

Párkai István önvallomása címmel, a Karvezetők doanje, a Zeneakadémia avatott ismerője varázsolta el szavaival a hallgatóságot. 10 éves korában kezdte meg tanulmányait zongora szakon a Liszt Ferenc Zene-művészeti Főiskolán. A háború után folytatta tanulmányait, 1950-től a karmesterképző szakon is, és 1953-tól a főiskola oktatója lett a karvezetés tanszakon. Valamennyi grádust megjárva, 1981 és 1994 között a Középiszkolai énektanár és karvezető szak tanszékvezető egyetemi tanára volt. Nyugdíjba vonulása óta professzor emeritusként tevékenykedik az Alkotóművészeti és zeneelméleti ismeretek tanszéke Karmester és karvezetés szakcsoportja keretén belül. 1963-ban megalapította a Liszt Ferenc Kamarakórust. Itthon generációk nőttek fel keze alatt, számos karvezető tanítványa működik országszerte. Külföldön szereplései során ismerték meg, előadásai és neves zsűrizései méltó elismerést szereztek számára. Hosszú tanári és karnagyi működésének visszaemlékezései, nagy tanár-egyeniségek felelevenítése, eredeti humorával ízesítve, nemcsak szórakoztató, hanem tanulságos volt a nagyszámú kóruskudvelő- és intenzíven közreműködő közönség számára.

A közös ebéd egyúttal jó alkalom volt a kötetlen beszélgetésre, a felvetett gondolatok tovább fűzésére. Majd ismét összegyűlve a Díszteremben remek mozgással egybekötött foglalkozás kötötte le a figyelmet.

„Érezd jól magad az éneklésben” alapgondolatával *Tóth Árpád* – ifjú karnagy, zenetanár, kóruszeneszerző – tartotta a sokszínű foglalkozást. Felsorolni is sok lenne hány kórust vezet itthon és határon túl. De mindenképp említésre méltó, hogy 2005-ben az első Magyar Karvezetőverseny győztese és közönség-díjasa lett. 2007-ben a Budapesti Nemzetközi Karvezetőverseny különdíjasa, Lantos Rezső-díjas karnagy. A kóruséneklés elhivatott kedvelője. Kirobbanó energiája átragadt a résztvevőkre, örömmel fogadták az önálló kreatív dallamképzésre inspiráló lehetőségeinek jelzéseit.

Az ezt követő *Kerekasztal beszélgetés* résztvevői: *Dr. Balázs Boglárka, Hartyányi Judit, Párkai István, Tóth Árpád* karnagyok és *Barabás Árpád* zeneszerző. Beszélgető társuk *Cseri Zsófia*.

A céltudatos kérdések felvetése sok érdekes konkrét megfogalmazást eredményezett a szakmai területről. A gégeész szakorvos délelőtti előadásához kapcsolódva, az énekesek számára oly fontos további hasznos tanácsait adta, a hangszalagok használatának, kímélésének kérdéseiről. *Hartyányi Judit* több évtizedes amerikai és más külföldi tanítási tapasztalatairól szólt be, miként alakultak a nagy koncert összeállítások, a nyelvi nehézségek ellenére a zene nyelvének nagy összetartó erejéről szólhatott. A zeneszerző részére feltett kérdések egyike: hogyan keletkezik egy mű? Erre számos variációs válasz adatott. Valamint a szöveg meghatározó szerepe mellett, napjaink számítógépes világában, annak használatának nem elsődleges, de napjainkban szükséges szerepéről.

A délutáni program mozgalmas befejezése volt a „Karnagyváltó”. Ez évben *Weöres Sándor* születésének 100 éves évfordulójára emlékezve, Kodály Zoltán „Öregek” című kórusműve került előadásra. A költő ifjúkori műve ihlette Kodályt egyik legmeghatóbb kórusművének komponálására. A zene és irodalom legihletettebb találkozásának lehetünk elmélyült csodálói mindenkor e mű előadása, vagy hallgatása során.

Mintaserű, sok variációval gazdagított „beéneklést” vezetett *Pad Zoltán*. Ezt követően minden énekkar elfoglalta a maga termét, hogy felkészüljön a karnagyok fogadására. *Cseri Zsófia, Hartyányi Judit, Pad Zoltán* és *Párkai István* vonult teremről teremre, hogy a kórusmű egy-egy részét kidolgozza. Az egyes kórusok bizonyították a zenei empátia érzékenységét, sokoldalúságát amellyel igazodtak a karnagyok elképzeléséhez, hogy végül megszólalhasson a mű teljes szépségében.

Ezután, a vacsorát követően már az esti hangversenyre való felkészülés foglalta el a kórustagokat és karnagyaikat.

Köszönet illeti a szervező *Cseri Zsófiát* és kórusának sok, sok segítőt, akik ilyen gondos és ötletes előkészítéssel váltották valóra e nagyon tanulságos és hasznos „Vegyeskari továbbképzést.” Az ezévi jelenlévőkkel együtt bízunk a következő évi folytatásban, hogy a III. Szinkópa találkozó azonos színvonallal folytassa ezt a remek találkozót.

Márkusné Natter-Nád Klára